

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Karlovy Vary

Inspekční zpráva

Zvláštní škola Ostrov, Krušnohorská 304

Krušnohorská 304, 363 11 Ostrov

Identifikátor školy: 600 022 846

Zřizovatel: Školský úřad Karlovy Vary, Kollárova 15, 360 09 Karlovy Vary

Školský úřad Karlovy Vary, Kollárova 15, 360 09 Karlovy Vary

Termín konání orientační inspekce: 3., 4., 9., 10. a 11. listopadu 1999

Čj.	053 194/99-4004
Signatura	oe2nt201

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Český jazyk

Kvalita výuky předmětu byla kontrolována celkem v 6 vyučovacích jednotkách, kromě jedné byly odučeny odborně i pedagogicky způsobilými pedagogy.

Časová dotace odpovídá učebnímu plánu předmětu i stanoveným tematickým plánům jednotlivých ročníků u všech učitelů jazyka. Plány zajišťují návaznost učiva, cíle výchovně vzdělávací práce byly stanoveny podle složení tříd i stupně postižení žáků. O všech žácích jsou vyučující přesně informováni, znají přesně jejich specifické zvláštnosti týkající se předmětu.

Odborná i pedagogická způsobilost je k výuce jazyka plně využita, zkušená učitelka bez odborné způsobilosti kvalitu sledované hodiny ani celkové hodnocení výuky záporně neovlivnila.

Předmět český jazyk je vyučován v kmenových třídách, které jsou k tomuto účelu vhodně přizpůsobeny. Na stěnách učeben se vyskytuje řada tabulárních pomůcek pro výcvik jazykové složky předmětu (vyjmenovaná slova, slovní druhy, mluvnické kategorie a pod.). Vyučující měli k dispozici další názorné pomůcky a materiál, který byl v hodinách vhodně používán a vytvářel kvalitní pracovní prostředí. Ve všech případech byly vzorně připraveny k výuce tabule.

Všechny sledované hodiny byly velmi dobře organizačně zabezpečeny. Jejich struktura i výukové cíle odpovídaly stavu tříd i stupni postižení jednotlivých žáků. Po celou dobu výuky byl zřejmý individuální přístup, využívání vhodných postupů jak při opakování učiva, tak při výkladu nové látky. Žákům byl dán prostor a čas pro samostatnou práci, ta byla vždy kontrolována a hodnocena. Vyučující užívali často pochvaly, v převážné míře prováděli hodnocení výkonu známkou, vždy jako motivujícího prostředku. Aktivita žáků všech ročníků byla stálá, žáci jeví o předmět nebývalý zájem. V hodinách se objevovaly mezipředmětové vztahy, v řadě případech se prolínaly jednotlivé složky předmětu.

Ve všech navštívených třídách byla pozorována kvalita čtení, jeho úroveň je možno označit jako dobré. V průběhu hospitací byla provedena kontrola písemných projevů žáků. Sešity jsou pravidelně a pečlivě vyučujícími kontrolovány, jsou prováděny opravy oprav a vysokou úroveň má práce s chybou

Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem je hodnocena celková úroveň výuky českého jazyka jako velmi dobrá.

Matematika

Výchovně vzdělávací proces předmětu byl sledován v 6 vyučovacích hodinách, které byly odučeny pedagogicky i odborně způsobilými učiteli. Členění učiva odpovídá učebním osnovám vzdělávacích programů zvláštní a pomocné školy, časová dotace byla v souladu s učebním plánem.

Výuka předmětu probíhá v kmenových třídách, které jsou pro tuto činnost přizpůsobeny (dostatečné množství pomůcek i dalšího vybavení). Tento příznivý stav je umocněn i řadou drobných pomůcek pořizovaných samotnými učiteli.

Všechny navštívené vyučovací hodiny byly velmi dobře připravené organizačně i metodicky. Průběh výuky umožňoval žákům pracovat individuálním tempem, byl efektivně využíván čas na jednotlivé aktivity. Vyučující kvalitně pracovali s chybou, byla respektována zásada stupně postižení a možnosti jednotlivých žáků početní jev pochopit. Žáci byli ve všech

třídách motivování v úvodních částech hodin, v dalším průběhu pak aktivizování pozitivními metodami, jejich aktivita byla ve všech částech vyučovacích jednotek velmi dobrá. Při zadávání samostatné práce i domácího úkolu byla brána na zřetel zásada přiměřenosti. Žáci byli často hodnoceni za snahu a výkon pochvalou i známkou. Přirozený a velmi pěkný byl vzájemný vztah učitele a žáka, byla vytvořena tvůrčí atmosféra, která kladně ovlivnila výkony žáků, jež byly hodnoceny jako velmi dobré a v řadě případech i jako vynikající.

Během hospitací byla provedena kontrola úrovně písemností žáků. Sešity a pracovní texty jsou pravidelně sledovány vyučujícími a jejich kvalita vedení je velmi dobrá.

Výrazná převaha pozitiv ve sledovaných hodinách předmětu umožňuje hodnotit výuku matematiky celkově jako velmi dobrou.

Pracovní vyučování a pracovní výchova

Úroveň vyučování uvedeného předmětu byla sledována v 6 hodinách odučených pedagogy, z nichž kromě vyučujícího dílenským pracím mají pro výuku předmětu odbornou i pedagogickou způsobilost.

Ročníky pomocné třídy mají organizovanou výuku v prostorné učebně, která je funkčně zařízena pro pracovní činnosti, vyšší ročníky mají k dispozici prostorově menší dílny, velmi dobře vybavenou školní kuchyňku, učebnu pro výuku dívek, pracovnu pro další činnosti (např. práce s hlinou). Škola má svůj vlastní pozemek, kde se nachází i sadová část (ve velmi pěkném stavu a okrasou je nově zbudovaná skalka). Všechno nářadí i materiál jsou udržovány v pořádku a zřejmá je pečlivost všech vyučujících i správné návyky žáků k hospodárnosti.

Sledované hodiny měly stanovené cíle, které byly přiměřené a odpovídaly požadavkům osnov a realizaci tematických plánů. Ve sledované výuce (činnost ve třídě, v dílnách, v kuchyňce, při práci s hlinou, papírem atd.) nikdy nechyběla vstupní motivace s ukázkou výrobku, předávané informace k postupu jednotlivých činností byly předávány srozumitelně. V průběhu vlastních samostatných prací bylo dbáno na bezpečnostní poučení a dodržování pracovních zásad. Žáci měli pracovní úbory, udržovali při práci hygienická pravidla a na závěr hodiny před hodnocením odevzdávali svá pracovní místa v naprostém pořádku.

Veškeré činnosti vyučujících směřovaly na rozvoj dovedností a návyků pro praktický život žáků, vytvářely u nich pozitivní vztah k manuální práci, v mnohých případech byly uplatňovány mezipředmětové vztahy.

Práce a výrobky žáků zdobí interiéry tříd i dalších prostor školní budovy, úspěšná je účast žáků školy na pravidelných soutěžích vyhlášených pro speciální školy - Praktický chlapec a Praktická dívka.

Výuka předmětu ve všech jeho složkách je inspekcí hodnocena jako velmi dobrá.

Hudební výchova

Plánování a příprava výuky předmětu vychází z tematických plánů, které jsou zpracovány na školní rok. Probírané učivo odpovídá učebním osnovám.

Sledované vyučovací hodiny byly velmi dobře organizačně zajištěny. Materiální podmínky pro výuku jsou ve škole velmi dobré, prostorové podmínky umožňují veškeré hudebně pohybové aktivity (např. 1. ročník má k dispozici vedle třídy hernu, která bezprostředně sousedí s třídou). Vyučující využívají k hudebnímu doprovodu klavír, kytaru, keyboard, rytmické nástroje. Škola vlastní řadu metodického materiálu a dalších pomůcek.

Psychohygienické podmínky jsou dodržovány. Třídy byly větrané, pozornost žáků byla

udržována střídáním činností, při zpěvu bylo dbáno na ochranu hlasu.

Organizace, formy a metody práce byly promyšlené, cílené na možnosti jednotlivých žáků. Průběžně se střídaly činnosti sluchové, hlasové, instrumentální, poslechové a v nižších třídách i hudebně pohybové. Ve vyšších ročnících převládala v hodinách pěvecká složka předmětu. Vyučovací čas byl účelně využit, členění hodin podporovalo aktivitu žáků i jejich zájem o předmět.

Motivace a hodnocení byla prováděna průběžně a měla aktivizační účinek. Vycházela ze znalostí mentality jednotlivých žáků, učitelé užívali často pochvaly a povzbuzení.

Komunikace vyučujících byla vstřícná, vlídná. Ve třídách vládla tvůrčí atmosféra. Byla respektována osobnost žáků i jejich individuální schopnosti.

Ve výuce hudební výchovy je dbáno převážně na rozvoj pěvecké složky předmětu, ve sledovaných hodinách výrazně převládala pozitiva, proto úroveň výchovně vzdělávací práce hodnotíme jako velmi dobrou.

Řečová výchova

Příprava a plánování výuky je promyšlené, časová dotace odpovídá osnovám předmětu. Učivo je rozpracováno do tematických celků, které navazují na záměry osnov. Při plánování jsou respektovány řečové schopnosti jednotlivých žáků.

Sledováno bylo 5 vyučovacích jednotek, které byly (krom jedné) vedeny zkušenými speciálními pedagogy. Chybějící odborná způsobilost neměla negativní dopad na celkově velmi dobrou úroveň výuky předmětu.

Vyučování probíhalo v kmenových třídách, které jsou vybaveny novými funkčními lavicemi. K dispozici mají vyučující velké množství didaktického materiálu, obrázků, vhodně byly využívány hudební a rytmické nástroje a další pomůcky (keyboard, triangel, plošné loutky, hračky a pod.).

Začlenění předmětu do rozvrhu odpovídá psychohygienickým zásadám, v rámci hodin se vhodně střídaly činnosti a dle potřeby byla zařazována relaxace.

Ve výuce bylo využíváno jak frontálního způsobu práce, tak skupinová a hlavně individuální činnost. Hodiny byly členěny do několika částí, zařazována byla dechová, hlasová, artikulační cvičení a dramatizace. Dobře formulovanými otázkami bylo podporováno logické myšlení, využito vhodně mezipředmětových vztahů. Střídání různých forem práce pozitivně ovlivnilo udržení pozornosti žáků, byl jim dán prostor pro seberealizaci. Výrazný byl individuální přístup k žákům dle jejich řečových schopností.

Všechny činnosti byly poutavě motivovány s využitím řady pomůcek. Žáci byly průběžně povzbuzováni a chváleni za každý zdařilý výkon a počín.

Vyučující mají vstřícný vztah k žákům, po celou dobu byla navozena příjemná a tvůrčí atmosféra.

Výuka „nového předmětu“ je kvalitně zabezpečena a její celková úroveň je velmi dobrá.

Hodnocení kvality vzdělávání

Ve všech sledovaných hodinách vybraných předmětů inspekce zjistila časový a obsahový soulad učebních osnov a předložených tematických plánů s probíraným učivem

zapsaným v třídních knihách. Návaznost výuky mezi postupnými ročníky je zajištěna a realizována.

Výchovně vzdělávací proces probíhá podle Vzdělávacího programu zvláštní školy schváleného MŠMT ČR pod čj. 22 980/97 - 22 ze dne 20. 6. 1997 a Vzdělávacího programu pomocné školy a přípravného stupně pomocné školy schváleného MŠMT ČR pod čj. 24 035/97 - 22 s platností od 1. září 1997.

Výuku zajišťuje 19 učitelů, z nichž 13 má úplnou pedagogickou i odbornou způsobilost. Sledované předměty vyučovali speciální pedagogové (v českém jazyce - 84 %, v matematice - 80 %, v hudební výchově - 88 %, v pracovním vyučování - 53 % a v řečové výchově - 67 %). Chybějící odbornost neovlivnila kvalitní úroveň výuky sledovaných předmětů. Průměrný věk učitelského sboru je velmi příznivý.

Prostory školní budovy jsou vhodné pro výuku ve speciální škole. Všechny třídy jsou vybaveny funkčním, většinou novým školním nábytkem. Pro organizaci vyučování výše uvedených předmětů slouží vhodně vybavené kmenové třídy, školní kuchyňka, učebna pro činnost dívek, prostorově menší, ale vyhovující dílny a školní pozemek.

V průběhu hospitací užívali vyučující velké množství pomůcek pro skupinovou i individuální práci. Škola je v tomto směru velmi dobře vybavena, často se objevovaly moderní i drobné pomůcky zhotovené samotnými učiteli. Všechny využívané učebnice a pracovní texty jsou schváleny MŠMT ČR. Další didaktické i audiovizuální pomůcky jsou zastoupeny ve škole v dostatečném množství, průběžně je doplňována učitelská knihovna i školní videotéka.

Estetická úroveň všech učeben je velmi dobrá, v prostorách školní budovy vládá pořádek a čistota.

Sledované vyučovací jednotky měly převážně standardní strukturu, v níž se nezapomínalo na vstupní motivaci, stálou aktivizaci každého žáka, individuální přístupy k jedincům s různým stupněm postižení, využívání zpětné vazby a kvalitní práci s chybou. Analýza chyb byla prováděna bezprostředně, zjišťování znalostí a dovedností bylo prováděno nenásilnou formou a každý projev a počín žáků byl průběžně hodnocen s možnou pochvalou. Nechyběly relaxační chvíle a často se objevovaly mezipředmětové vztahy. Snaha vyučujících směřovala k výuce pro budoucí praktický život žáků.

Během celé inspekce bylo chování a kázeň žáků na velmi dobré úrovni, tak jako vzájemné vztahy mezi pedagogy a žáky. Ve škole je nastolena příjemná pracovní atmosféra, která ovlivňuje klidný chod zařízení.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Záměry a úkoly školy pro tento školní rok jsou obsaženy v plánu práce, který byl projednán na poradě pedagogických pracovníků dne 27. 9. 1999. Jsou v něm vytyčeny cíle v oblasti materiálně technického zabezpečení, ve výchově a vzdělávání, v řízení a kontrolní činnosti členů vedení školy. U všech jednotlivých kapitol jsou uvedeny prostředky, jak splnění záměrů zabezpečit.

Organizování

Škola byla zařazena do sítě škol rozhodnutím MŠMT ČR pod čj. 14 100/99 - 21 ze dne 19. 2. 1999. Ve škole probíhá výuka ve 14 třídách zvláštní školy a 1 třídě pomocné školy. Vyučování navštěvuje 133 žáků, z nichž je 30 přespolních. Škola organizuje individuální výuku pro 3 žáky, mezi žáky školy je 7 zrakově postižených, 7 s vadami řeči a 2 žáci tělesně postižení. Rozvrh hodin umožňuje plynulé vyučování i pro žáky dojíždějící.

V oblasti řízení jsou jasně vymezeny kompetence členů vedení školy, jsou ustaveny poradní metodické složky, které jsou účinně využívány pro řídicí činnost vedení.

Informační systém uvnitř školy je funkční, pracovníkům i žákům školy jsou předávány potřebné zprávy včas a přesně, důvěrné informace jsou zabezpečeny před zneužitím. Přenos důležitých sdělení zákonným zástupcům žáků škola provádí neprodleně a náležitým způsobem, což potvrdily i výsledky odpovědí v dotazníku pro rodiče předaným jim před vlastní inspekcí.

Vzájemná spolupráce školy s rodičovskou veřejností je na velmi dobré úrovni, rodiče hodnotí školu celkově jako velmi dobrou a jsou s její prací zcela spokojeni.

Vedení a motivování pracovníků

Ve škole je uplatňován demokratický způsob řízení, který se realizuje podle stanovených úkolů plánu práce pro školní rok. Jsou zpracovány pokyny k činnosti metodických složek a práci třídních učitelů. Všichni pracovníci jsou seznámeni s kritérii hodnocení pro stanovení výše osobních příplatků a přiznání mimořádných odměn. Výrazným motivačním hlediskem je i zvyšování odbornosti jednotlivých učitelů prostřednictvím dalšího vzdělávání. Ti navštěvují vybrané akce organizované ŠÚ v Karlových Varech, z kterých jsou přenášeny informace ostatním vyučujícím.

Vyhodnocování práce učitelů je prováděno při pohospitačních pohovorech, sebehodnocení školy v průběhu jednání pedagogických rad a ve výročních zprávách. Škola se dobře prezentuje na veřejnosti.

Kontrolní mechanismy

Kontrolní oblast je zajištěna ve škole plněním úkolů plánu kontrolní činnosti. Záměry plánu jsou směřovány na oba členy vedení, jsou zpracovány do jednotlivých měsíců a obsahují přímou i nepřímou kontrolu veškerých činností. Z kontrol jsou pořizovány záznamy s opatřeními, jsou prováděny následné kontroly a hospitace.

Hodnocení kvality řízení

Ředitel školy se ve své činnosti řídí platnými právními předpisy. V této oblasti nastal pod současným vedením školy další pozitivní posun. Mezi členy vedení jsou stanoveny kompetence a je vytvořen účinný systém kontrolní činnosti, jejich práce je promyšlená.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- rozhodnutí o zařazení do sítě škol vydané MŠMT ČR pod čj. 14 000/99 - 21 s platností od 1. 3. 1999
- plán práce školy na školní rok 1999/2000
- výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1998/1999
- plán kontrolní činnosti na školní rok 1999/2000
- záznamy z hospitační a další kontrolní činnosti
- časové plány a osnovy ZvŠ a PoŠ
- rozvrh hodin
- zahajovací výkaz k 30. 9. 1999
- podkladová dokumentace školy k vlastní inspekci

ZÁVĚR

Plánování a přípravě výchovně vzdělávacího procesu je vedením školy i samotnými učiteli věnována náležitá pozornost. Tuto oblast činnosti hodnotí inspekce jako velmi dobrou.

Personální podmínky pro výuku sledovaných předmětů ve srovnání s ostatními školami regionu jsou dobré, složení pedagogického sboru je příznivé.

Materiálně technické zabezpečení výuky je velmi dobré, v některých směrech vynikající. Pomůcky i další didaktická technika je plně využívána. Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu jsou využívány vzhledem k realizaci výuky ve speciální škole efektivně.

Psychohygienické podmínky jsou ve škole velmi dobré, zásady pro práci s mentálně postiženými žáky různého stupně jsou dodržovány, estetická úroveň učeben i dalších prostor školní budovy je na vysoké úrovni.

Metody, formy a veškerá organizace výuky používané ve sledovaných hodinách byly typické pro speciální školství, zvláště kvalitní byl přístup všech vyučujících k motivaci a hodnocení výkonů žáka, k péči o jeho písemné projevy a k vytvoření klidné a dělné atmosféry ve třídách. Znalosti a dovednosti žáků byly velmi dobré a v řadě případech vynikající, kázeň a chování v době výuky i o přestávkách příkladná.

Vzájemná komunikace učitelů a žáků se řídí pravidly, jež respektují osobnost žáka.

Výsledky výchovně vzdělávací činnosti ve sledovaných předmětech hodnotí inspekce celkově jako velmi dobré.

Posouzením sledované oblasti byla stanovena výrazná pozitiva:

- kvalitní materiálně technické zabezpečení výuky s častým využíváním moderních pomůcek

- *vysoká úroveň znalostí a dovedností žáků ve sledovaných předmětech*
- *profesionální přístup vyučujících k žákům*

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. František Mottl	František Mottl, v. r.
Členky týmu	Mgr. Alena Nováková	Alena Nováková, v. r.
	Marie Behenská	Marie Behenská, v. r.

V Sokolově dne 22. listopadu 1999

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 25. listopadu 1999

Razítko

Ředitel školy	Titul, jméno a příjmení	Podpis ředitele
	Mgr. Petr Huml	Petr Huml, v. r.

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrý	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad Karlovy Vary	10. prosince 1999	201/99
Zřizovatel ŠÚ Karlovy Vary	10. prosince 1999	202/99

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		nebyly podány